

Č. j. SVS/2025/099432

ROZHODNUTÍ

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Kraj Vysočina místně a věcně příslušná podle § 47 odst. 4 a 7 a § 49 odst. 1 písm. aa) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), ve věci porušení povinností stanovených zákonem na ochranu zvířat, vydává v souladu s § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 24a odst. 3 zákona na ochranu zvířat toto

odborné vyjádření

██████████ družstvo, Kouty ██████████ 675 08 Kouty, IČO ██████████ se dopustilo ve dnech 7.4.2024 až 9.4.2024 na svém hospodářství CZ ██████████ v Koutech jednání, které dle § 4 odst. 1 písm. k) zákona na ochranu zvířat naplňuje znaky týrání tím, že s dojnící ušní číslo ██████████ bylo nevhodně zacházeno takovým způsobem, který u ní vyvolal bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické a fyzikální povahy.

Se zvířetem, které nebylo schopno pro bolest a aktuální zdravotní stav pohybu, bylo ze stran tehdejších i současných zaměstnanců ██████████ a ošetřujícího veterinární lékaře MVDr. ██████████ nevhodně manipulováno a to minimálně

- dne 7.4.2024 v čase 05:18 – 09:19 nevhodně manipulováno se zvířetem po zemi malým nakladačem, kdy nejprve bylo zvíře ležící v boční poloze na pravém boku převráceno na bok druhý (nezdařilý pokus polohování do hrudní pozice), poté bylo posunováno uvedeným nakladačem a uvedeno do hrudní polohy
- dne 08.04.2024 v čase 07:47, kdy bylo zvíře zvedáno prostřednictvím pánevního zvedače do výšky, po neúspěšném pokusu o postavení bylo zvíře na tomto zvedači přemístěno ve visu o cca 2 m na jiné místo.
- dne 08.04.2024 v čase 10:34 – 10:35, kdy bylo se zvířetem manipulováno malým nakladačem, tažení za ocas, uvedení zvířete do hrudní polohy a poté jeho polohování na druhý bok.
- 08.04.2024 v čase 16:27 - 16:28, kdy je s dojnící uchycenou za pánevní zvedač manipulováno ve visu a poté je ve visu na tomto zvedači přemístěna na vzdálenost cca 1,5 – 2m.
- 08.04.2024 v čase 17:25, kdy zvíře ležící v levé boční poloze je nejprve natlačeno nakladačem do hrudní polohy a poté převráceno na pravý bok.
- Ponechání zvířete v boční poloze, zrychleně dýchajícího až do 09.04.2024 11:41, kdy bylo poraženo v místě chovu zaměstnancem jatek

Odůvodnění

Na Krajskou veterinární správu Státní veterinární správy pro Kraj Vysočina (dále jen „KVSJ“) byly dne 16.10.2024 doručeny spolkem Zvířata nejíme, z.s. videozáznamy se záběry poukazujícími na nevhodné zacházení se zvířaty (zejména s krávou číslo ušní známky [REDAKCE] na hospodářství CZ [REDAKCE] na adrese Kouty, 675 08 Kouty, provozovaného [REDAKCE] družstvo, Kouty [REDAKCE] 675 08 Kouty, IČO [REDAKCE]. KVSJ zahájila v uvedeném chovu kontrolu dne 24.10.2024. Ta byla zaměřena jak na ověření informací k předmětné dojnici, tak na welfare všech zvířat chovaných na hospodářství. Kontrola byla ukončena dne 1.11.2024 a byl o ní sepsán protokol č. POK241024001610233., č.j. protokolu SVS/2024/164530-J. Pro účely kontroly byly využity dodané videonahrávky. Celkem se jednalo o 7 nahrávek. 5 nahrávek se týkalo ulehnuté dojnice a prováděných úkonů s ní, další videozáznam byl z čekárny u dojírny a poslední z dodaných záběrů byl z porodny. Chovatel dané nahrávky nezpochybnil. Rovněž prostory vyobrazené na videonahrávkách odpovídaly skutečnému stavu zjištěnému při kontrole.

Na základě mediálně zveřejněných videozáznamů zahájila Policie ČR šetření a dne 16.12.2024 na základě jeho výsledku úkony trestního řízení, kdy byl spis veden pod č.j.KRPJ- 138892-TČ-2024-161081 – RGR. Dne 17.4.2025 byla věc odevzdána k projednání přestupku místně příslušnému správnímu orgánu Městskému úřadu Třebíč, od kterého následně dne 29.4.2025 obdržela KVSJ žádost o odborné vyjádření, jejíž součástí byl i výše uvedený spisový materiál Policie ČR. Žádost o odborné vyjádření byla zaevidována pod č.j. SVS/2025/065183.

Na základě provedené kontroly, shlédnutých videonahrávek a po prostudování spisového materiálu Policie ČR byly zjištěny tyto skutečnosti.

Samotné kontrolní zjištění na místě výkonu státního veterinárního dozoru bylo ze strany KVSJ na hospodářství [REDAKCE] zahájeno dne 24.10.2024 od 07:35 do 13:40 hodin. Kontrola byla provedena na základě mediálně zveřejněných záběrů spolku Zvířata nejíme, z.s., ke kterým si SVS vyžádala nesestříhané záběry z jednotlivých chovů, které poukazují na nevhodné zacházení se zvířaty zaměstnanci podniku (evidované pod č.j. SVS/2024/176069-J).

Kontrolované osobě byly při kontrole přehrány videonahrávky, které byly SVS a dále KVS pro Kraj Vysočina poskytnuty spolkem Zvířata nejíme, z.s. Celkem se jednalo o 7 nahrávek. 5 nahrávek se týkalo ulehnuté dojnice a prováděných úkonů s ní, další videozáznam byl z čekárny u dojírny a poslední z dodaných záběrů byl z porodny. Kontrolovaná osoba (předseda družstva) jejich pravost nezpochybnila, místa, která byla vyobrazena na záběrech, odpovídala místům posuzovaným při kontrole. Kontrolovaná osoba je připravena v chovu přijmout opatření, aby se situace vícekrát neopakovala.

Jednání zaměstnanců podniku bylo posuzováno nejen prozkoumáním záběrů, dotazy na chovatele a kontrolou záznamů přímo na hospodářství, ale i na základě dalších podkladů známých z úřední činnosti (informace o potravinovém řetězci, porážky, výstupy z datového skladu – výsledky prohlídky na jatkách).

Z videozáznamů je patrné, že se zvířetem neschopným pohybu - krávou - ušní číslo CZ [REDAKCE] bylo manipulováno:

07.04.2024 v čase 05:18 – 05:19 **manipulace po zemi malým nakladačem**, kdy nejprve bylo zvíře ležící v boční poloze na pravém boku převráceno na bok druhý (nezdařilý pokus polohování do hrudní pozice), poté bylo posunováno uvedeným nakladačem a uvedeno do hrudní polohy.

08.04.2024 v čase 07:45 lehké postrčení nohou směřované na hlavu

08.04.2024 v čase 07:46 uchycení levé pánevní končetiny zvířete popruhem a jeho popotažení za účelem uchycení pánevního zvedače (upnutí pod oblast kyčelních hrbolů)

08.04.2024 v čase 07:47 zvedání zvířete prostřednictvím pánevního zvedače do výšky, po neúspěšném pokusu o postavení bylo zvíře **na tomto zvedači přemístěno ve visu o cca 2 m** na jiné místo. Při přemístění pokopnutí zvířete ve visu. Poté následovalo lehké pokopnutí zvířete nohou, za účelem srovnání nohou do fyziologické polohy.

08.04.2024 v čase 10:28 – 10:33 snaha o podsunutí popruhů pod zvíře za účelem jeho polohování

08.04.2024 v čase 10:34 – 10:35 **manipulace se zvířetem malým nakladačem**, tažení za ocas, uvedení zvířete do hrudní polohy a poté jeho polohování na druhý bok.

08.04.2024 v čase 16:27 - 16:28, kdy je s dojnící uchycenou za pánevní zvedač manipulováno ve visu a poté je **ve visu na tomto zvedači přemístěna** na vzdálenost cca 1,5 – 2m.

08.04.2024 v čase 17:25 zvíře ležící v levé boční poloze je nejprve **natlačeno nakladačem** do hrudní polohy a poté převráceno na pravý bok.

09.04.2024 v čase 11:35 zvíře ležící v boční poloze na pravém boku, zrychleně dýchající

09.04.2024 v čase 11:41 zahájení porážky zvířete mimo jatky zaměstnancem jatek [REDAKCE] – omračení (omračovací pistole byla přiložena na stanovené místo), v čase 11:42 po více jak 8 sekundách zahájení vykrvování zvířete, po více jak 3 min. zahájeno natahování poraženého zvířete na vůz, při tomto natahování zvíře lehce zvedá hlavu, poté je ponecháno na rampě vozu hlavou dolů, kdy dochází k úplnému vykrvení a natažení usmrceného kusu na vůz je dokončeno. Úkony na sebe navazovaly, množství krve před zahájením natahování zvířete nenasvědčovalo o nedostatečném vykrvení, zvíře nereagovalo. Pozvednutí hlavy zvířete bylo při natahování k rampě vozu zaznamenáno, ale v této době již zvíře nebylo ve stavu, kdy by pociťovalo bolest či utrpení.

Chovatel k videozáznamům ze dne 7.4.2024, 8.4.2024 a 9.4.2024 uvedl, že se jednalo krávu, která ulehla po porodu. Kráva se otelila dne 5.4.2024 (shoduje se s informací z IZR), k ulehnutí došlo 6.4.2024. Ke krávě byl přivolán ošetřující veterinární lékař MVDr. [REDAKCE] který po zhodnocení zdravotního stavu krávě aplikoval veterinární léčivé přípravky. Ze záznamu o použití veterinárních léčivých přípravků při kontrole předložených je zřejmé, že dne 6.4.2024 byly aplikovány následující přípravky: KALTETAN, DUPHALYTE, MEGACAL–M (vše bez ochranných lhůt). Dne 7.4.2024 se kráva ve venkovním boxu převrátila na pravý bok s hlavou níže než tělo (mírně svažité terén). Tato poloha jí neumožňovala dobře dýchat, rovněž nebyla vhodná z hlediska zajištění bachorové činnosti. Toto bylo zjištěno příchozím zaměstnancem, který situaci vyhodnotil jako závažnou a v rámci urychleného řešení použil k manipulaci čelní nakladač. Snažil se však postupovat, co nejšetrněji, tak, aby jí nezpůsobil poranění. Další den bylo zvíře opět v poloze na pravém boku. Následná manipulace umožnila uchycení pánevního zvedačku. Pro postavení zvířete pomocí zvedačku je důležité volit vhodný terén (neklouzavý), ale také zapření se zvířete o srovnané hrudní končetiny. Z tohoto důvodu bylo zvíře zvedáno pánevním zvedačem do výšky. Po zapření se o hrudní končetiny (ukotvení přední části těla) mělo dojít k pokusu o postavení se na zadní nohy. Při této manipulaci došlo zároveň k posunutí zvířete. Ke zvířeti byl přivolán veterinář, byl proveden další pokus o postavení zvířete, který však byl neúspěšný. Zvíře bylo uvedeno do hrudní polohy. V odpoledních hodinách byl proveden další pokus o zvednutí zvířete na nohy. Opět neúspěšné, zvíře bylo stabilizováno do hrudní polohy. Manipulace se zvířetem neměla za cíl úmyslně zvířeti ublížit, ale měla zvířeti pomoci. Dne 9.4.2024 byl přivolán veterinář ke zhodnocení stavu – rozhodnuto o porážce na hospodářství (provedeno jatkami [REDAKCE]).

Pozn. KVSJ – z policejního spisu navíc vyplývá, že úřední veterinární lékař zvířeti navíc aplikoval dne 8.4.2025 vysokoobjemový drenž s obsahem minerálních prvků (vápník, fosfor, hořčík) a vitamínů (Kombisol multi), což nebylo při kontrole doloženo, ani zmíněno. S ohledem na skutečnost, že ani podání těchto přípravků nemělo vliv na stav a zdraví dojnice, nemění ani tato skutečnost nic na již uvedeném zjištění a posouzení, které bylo provedeno kontrolujícími na základě následujících skutečností.

Příčinou prvotního ulehnutí dojnice bylo zřejmě traumatické poranění během porodu či těsně po něm, o čemž svědčí nelepšení se stavu po podání infuze či výsledek prohlídky po poražení tohoto zvířete ze dne 9.4.2024 (traumatické změny na končetinách, včetně pánve). Již tento stav, pro který se dojnice nebyla schopna postavit a pohybovat se, byl závažný a bolestivý. Další neúspěšná manipulace se zvířetem, která je popsána, kdy se dojnice neudržela v hrudní poloze a neustále se vracela (upadala) do polohy boční, příčinu ulehnutí neřešila a při absenci podání analgetik se pocit bolesti u zvířete současně s prováděnou manipulací dále prohluboval. U zvířete ležícího nejčastěji v boční poloze, z které muselo být několikrát uváděno do polohy hrudní, byly rovněž narušeny základní fyziologické

procesy, což dále vedlo ke zhoršování zdravotního stavu jako celku a prohlubování jeho utrpení. Udržování zvířete v tomto stavu po dobu minimálně 3 – 4 dnů způsobovalo zvířeti stres biologické povahy. Rovněž po stejnou dobu prováděná manipulace se zvířetem pánevním zvedákem či nakladači (viz. zvýrazněné pasáže ve stopáži videí) působila na zvíře stresově. V tomto případě se jednalo o stres fyzikální povahy. Použití pánevního zvedáče výše uvedeným způsobem nebylo vhodné. Pánevní zvedáč, je oficiálně vyráběnou a prodávanou pomůckou, která může v chovech skotu sloužit nejčastěji pro pomoc se zvednutím krav při poporodních komplikacích. Zde je však nutno zmínit, že uvedené zařízení by mělo sloužit pouze ke zvednutí zvířete na místě, kde ulehlo, a k podpoře jeho postavení, kdy zvíře může při zvednutí a krátkodobém uchycení nabýt stabilitu. V případě, že je pánevní zvedáč použitý tak, že je zvíře zvednuto do výšky a visí celou vahou pouze zafixované za kyčelní hrboly, způsobuje taková manipulace zvířeti nepřiměřený stres fyzikální povahy. To znamená stres neodpovídající povaze potřebného zákroku, neboť při použití pánevního zvedáku se vychází z přirozeného vstávání krav z hrudní polohy, kdy se zvíře nejprve postaví na zadní nohy, po té se „zhoupne“ a vstává na přední nohy. Zvíře by mělo být při použití pánevního zvedáku v hrudní poloze s předními končetinami fyziologicky vsunutými pod tělo (ohnutými v karpálním kloubu – „klečí“). Po té by mělo být nadzvednuto pánevním zvedákem, tak, aby se zadní nohy (paznehty) dotýkaly země. Následně by se mělo zvíře postavit na přední končetiny do fyziologické polohy. Při tom by měla být znatelná snaha zvířete o pohyb obou předních nohou (lze pomoci srovnáním končetin). Tato fáze by měla být podpořena hrudní oporou (hrudní pás), tak aby se zvířeti lépe vstávalo a bylo lépe stabilizované. Tento způsob je s ohledem na váhu zvířete šetrný a lze ho v časových odstupech provést opakovaně. V hodnocených videích byla dojnice zvedána prostřednictvím pánevního zvedáče do výšky a poté ve visu přemisťována vždy o 1, 5 – 2 m. Pokud je zvíře zvedáno do visu několikrát za den, byť s časovým odstupem, je zřejmé, že zvířeti taková manipulace způsobuje nepřiměřený stres. Zvedání zvířete, u kterého s ohledem na dobu trvání stavu není při manipulaci patrná adekvátní reakce končetin, a které se již několikrát převrací z hrudní polohy zpět do boční polohy (přechod do 3. stadia ulehnutí), postrádá důvod a zvíře je tak vystavováno takovému stresu zbytečně, k čemuž došlo i v tomto případě. Zvíře mělo být v co nejkratší době poraženo v hospodářství či utraceno, tak aby se minimalizovalo jeho utrpení. Taktéž vícenásobné použití čelního nakladače pro srovnání ležícího zvířete do hrudní polohy není vhodné, neboť se zvířetem není manipulováno dostatečně citlivě z důvodu, že to ani typ této techniky neumožňuje, a navíc jsou hrany lopaty (lžice) ostré. Pracovník tak nemůže pohotově zaznamenat reakci zvířete na bolestivý podnět. Na danou situaci, kdy šance na uzdravení zvířete byly již od počátku zahájení léčby a následných úkonů minimální, tak nelze pohlížet jinak než jako na bezdůvodné. Při hodnocení daného jednání jako celku co do délky jeho trvání a současně přiměřenosti použití techniky, je pak nutno hodnotit toto jednání jako nepřiměřené. Při posuzování toho, jak a moc zvíře trpělo a míře utrpení je nutno přihlídnout i k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu a časovému rozpětí, kdy s ním bylo nevhodně manipulováno. Dojnice měla ulehnout již dne 6.4.2025. Dne 7.4.2024 v brzkých ranních hodinách nebyla dojnice dle videozáznamů schopna pohybu, ležela v boční poloze neschopna se sama vrátit do přirozené hrudní polohy. Již tento samotný stav jí způsoboval bolest a utrpení. Následující den 8.4.2024 bylo s ní opět nevhodně manipulováno s cílem ji postavit na nohy (pánevní zvedák) a dále pokus o polohování nakladačem, kdy byla převrácena na druhý bok. Zvíře bylo až dne 9.4.2024 v čase 11:41 poraženo mimo jatka v hospodářství chovatele. Nevhodným zacházením se zvířetem mohlo navíc dojít k jeho dalšímu poranění. Stav bolesti a utrpení se u zvířete tak prohluboval. Zvířata neschopná pohybu se navíc nemohou takovému jednání bránit. Jednoznačně lze tedy konstatovat, že způsob, jakým bylo s dojnici ušní číslo CZ [redacted] zacházeno, jí způsoboval nepřiměřenou bolest a utrpení.

KVSJ není názoru, že by bylo výše uvedené jednání ze strany zaměstnanců či ošetřujícího veterinárního lékaře, prováděno s úmyslem zvířeti ublížit. Jednalo se však o řadu nevhodných zásahů a manipulací, které současně s délkou trvání, po kterou byly prováděny a po kterou bylo samotné zvíře ve stavu ulehnutí z důvodu traumatického poranění, na něj zcela jistě stresově působily.

KVSJ může taktéž konstatovat, že uvedené nevhodné jednání bylo se [redacted] Kouty [redacted] 675 08 Kouty, IČO [redacted] řešeno poprvé.

Hlavní cíl zákona na ochranu zvířat uvádí jeho preambule: Zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka. Účelem zákona je podle jeho § 1 odst. 1 chránit zvířata před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem.

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. k) zákona na ochranu zvířat uvádí, že za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy.

Poučení

Odborné vyjádření podle § 24a odst. 3 zákona na ochranu zvířat je závazným stanoviskem ve smyslu § 149 správního řádu a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu.

Proti obsahu závazného stanoviska se lze ve smyslu s § 149 odst. 5 správního řádu odvolat pouze prostřednictvím odvolání proti konečnému rozhodnutí podmíněnému tímto stanoviskem.

V Jihlavě dne 29.07.2025

MVDr. Božek Vejmelka
ředitel
podepsáno elektronicky
v zastoupení

Obdrží do vlastních rukou:

Město Třebíč, Karlovo nám. 104/55, 674 01 Třebíč